

ИЗВЕШТАЈ

**РЕАЛИЗИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО
ОТПАД ВО ОПШТИНА ПРИЛЕП ЗА 2015 година**

Јануари 2016

ИЗВЕСТИВАЊЕ
ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО
ОТПАД ВО ОПШТИНА ПРИЛЕП ЗА 2015 година

Врз основа на Законот за Управување со отпад член 23.

до Градоначалникот на Општина Прилеп.

1. ОПШТО

- Општината зафаќа вкупна површина од 1.195 km² и според површината е најголема општина во Македонија.
- Општината вклучува вкупно 59 населени места – Градот Прилеп и 58 села.
- Во однос на бројот на жители, општината се наоѓа на петтото место од вкупно 84 општини. Општината опфаќа и дел од висорамнината Мариово .
- Општина Прилеп се наоѓа на надморска височина од 620 до 680 м на повисоките делови, а највисоките планини во општината се до висина од 1.500 м. Координатите на градот се: 41021'22" северна географска ширина и 21035'7" источна географска должина.
- Согласно пописот во 2002 година градот брои 76.768 жители, од кои 93.2% се Македонци. Од вкупното население во Општина Прилеп, 89% (69.704 жители) живеат во градот, додека останатите 11% (7.064 жители) живеат во руралните области.

1.1. ЦЕЛИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ОПШТИНА ПРИЛЕП

Значењето на поставените цели за управување со отпад е големо значење, бидејќи со нив се дефинира комплекс од долгорочни, меѓусебно поврзани насоки и активности, се со цел:

- да се контролира движењето на отпадот;
- да се намалат количините на создаден отпадот;
- да се искористи материјалната и енергетската вредност на отпадот;
- да се намалат количините на опасни супстанции во отпадот;
- да се обезбеди прифатливо депонирање од аспект на заштита на животната средина;
- да се спречи формирањето на нови оптеретувања на животната средина што ќе треба да ги решаваат идните генерации;
- да се санираат оптоварувањата на животната средина кои што вршат негативни влијанија врз животната средина и врз здравјето на луѓето.

2.Извори на отпад во Општина Прилеп

2.1.Граѓани (жители) на Општина Прилеп со пописот од 2004 год:

-Град Прилеп----- 69.704 жители
-Останати населени места ----- 7.064 жители

Вкупно = 76. 768 жители

-Број на станови-----3.818 станови
-Број на домаќинства-----17.023 домаќинства

Вкупно = 20.862

2.2.Стопанство

- Производствени субјекти:

-Печатници----- 9 субјекти
-Пластични материјали----- 5 субјекти
-Производство на материјали----- 4 субјекти
-Производство на парни котли----- 6 субјекти
-Производство на цигари----- 1 субјект
-Производство на хартија----- 18 субјекти
-Производство на пијалок----- 3 субјекти
-Производство на сточна храна----- 1 субјект
-Производство на облека----- 13 субјекти
-Производство на обувки----- 1 субјект
-Производство на мебел----- 6 субјекти
-Производство на метални профили----- 1 субјект
-Производство на бетонски плочки----- 2 субјекти
-Преработка на мермер и гранит----- 14 субјекти
-Преработка на лим----- 8 субјекти
-Преработка на дрво----- 2 субјекти
-Преработка на стакло----- 2 субјекти
-Градежништво----- 4 субјекти
-Трговски центри----- 2 субјекти

-Банки-----	15 субјекти
-Осигурителни компании-----	10 субјекти
-Стоваришта и складишта-----	15 субјекти
-Магацини за храна -----	11 субјекти
-Магацини за цигари-----	1 субјект
-Магацини за пијалак-----	3 субјекти
-Магацини за електро материјали-----	1 субјекти
-Училишни објекти основни-----	10 субјекти
-Училишни објекти средни-----	7 субјекти
-Училишни центри други-----	2 субјекти
-Градинки-----	4 субјекти
-Здравствени објекти-----	6 субјекти
-Пензиски објекти-----	1 субјект
-Здравствени ординации-----	12 субјекти
-Ветеринарни станици -----	2 субјекти
-Аптеки-----	15 субјекти
-Земјоделски аптеки-----	5 субјекти
-Лаборатории-----	5 субјекти
-Верски објекти-----	7 субјекти
-Ресторани-----	16 субјекти
-Кафичи-----	9 субјекти
-Слаткарници-----	6 субјекти
-Канцеларии-----	15 субјекти
-Шпедиции-----	6 субјекти
-Катастар-----	4 субјекти
-Невладини организации-----	9 субјекти
-Трговија-----	280 субјекти
-Реонски дуќани-----	1.033 субјекти

2.3.Јавни површини

Површини кои се одржуваат по програма и каде се создава отпад

Јавно прометни површини (улици, тротоари, плоштади)

а) Метење

- Метење тротоари 1 категорија-----	41.095 м2
- Метење тротоари 2 категорија-----	126.600 м2
- Метење тротоари 3 категорија-----	7.350 м2
- Метење тротоари 4 категорија-----	11.400 м2
- Метење на улици 1 категорија-----	3.500 м2
- Метење на улици 2 категорија-----	53.800 м2
- Метење на улици 3 категорија-----	14.500 м2
- Метење на улици 4 категорија-----	13.100 м2

б) Миеење на улици

-Машинско миеење 1 категорија-----	97.920 м2
-Машинско миеење 2 категорија-----	64.053 м2
-Машинско миеење 3 категорија-----	26.900 м2
-Машинско миеење 4 категорија-----	29.300 м2
-Рачно миеење 1 категорија-----	41.095 м2
-Рачно миеење 2 категорија-----	94.800 м2
-Рачно миеење 3 категорија-----	14.000 м2
-Рачно миеење 4 категорија-----	16.850 м2

в) Одржување на парковски површини

-Парковски површини од 1 категорија-----	17.440 м2
-Парковски површини од 2 категорија-----	104.825 м2
-Парковски површини од 3 категорија-----	59.730 м2
-Парковски површини од 4 категорија-----	35.000 м2

3.Количини на отпад собрани во 2015 год.

3.1.Комунален отпад-----	26.437 тони
3.2.Хартија-----	757 тони
3.3.Пластика-----	105 тони
3.4.Текстил-----	538 тони
3.5.Земја-----	843 тони
3.6.Стакло-----	115 тони
3.7.Најлон-----	48 тони
3.8.Отпад од тутунска индустрија-----	15 тони
3.9.Прехранбен отпад-----	/ тони
3.10.Грдежен шут-----	1700 тони

Вкупно = 30.558 тони

4.Кадровска и техничка опременост на ЈКП „Комуналец,, – Прилеп

4.1.Кадровска распределба на вработени и времено вработени

-Заеднички служби-----	64 извршители
-Собирање и транспортирање на отпад-----	143 извршители
-Метачи-----	85 извршители
-Одржување на паркови-----	60 извршители
-Гробишта-----	47 извршители
-Ангажирани преку АВР,, Партнер,, -----	33 извршители

Вкупно = 432 извршители

4.2.Техничка опременост

4.2.1.Возила за собирање, транспортирање на отпад и одржување на ЛПП, паркови и парк шуми.

-Патнички возила-----	13 возила
-Возила за собирање и транспортирање на отпад--	31 возило
-Градежни машини-----	9 возила
-Цистерни-----	2 возила
- Фекалка-----	1 возило
- Машини за косење-----	54 машини
- Балирки за примарна селекција-----	3 машини

4.2.2.Депонирање на отпадот на депонијата во Алинци

-Оградена депонија целосно со стражарска служба и проврка на отпад.

-Вага- се мери целокупниот отпад

-Утоварна машина

-Градежна машина скип

-Кипери камиони 4 возила

-Во 2015 год целосно покриена и заштитена депонија со што се заштити околината од миризба и подобрен визуелниот изглед на депонијата.

4.2.3.Комунална инфраструктура

- Контејнери за мешан отпад од 1,1 м³----- 400 парчина
- Контејнери за пластика од 1 м³ ----- 350 парчина
- Контејнери за хартија од 1 м³----- 350 парчина
- Садови за јавни површини од 3-7 лит.----- 1500 парчина
- Садови за примарна селекција од 120 лит.----- 12.000 парчина

5.Едукација за управување со отпад

Подигнување на еколошката свест на граѓаните , бизнис заедницата и институционална комуникација, соработка со НВО. Потребна е комуникација со медиумите за подобро запознавање на јавноста за сите активности кои се превземени од од ЈКП,, Комуналец-Прилеп,, .Соработка со медиумите е важна поради:

- пренесување на пораките преку медиумите;
- можност да се чуе гласот на локалното население;
- информирање и јакнење на свеста кај јавноста;
- јакнење на секторот кој се занимава со управување со отпад;

- можност за повикување на граѓаните на акција како и објаснување како тие можат да учествуваат;
- можности за влијание врз животната средина (институции, власти, политичари).

5.1 Едукација на децата од предшколска возраст

Во соработка со ЈКП,, Комуналец,, со невладини организации, Подрачно министерство за образование 90 % од децата се запознати како да постапуваат со отпадот.

5.2 Едукација на децата од основните и средните училишта

Извршена едукација на децата од основните и средните училишта.

90 % од децата во основните и средните училишта знаат како да постапуваат со отпад.

5.3 Едукација на граѓаните преку организирање на едукативни настани и емисии во медиумите.

2015 год. релизирано континуирано едуцирање преку медиумите.

5.4 Организирањена јавни расправи, трибини, ...

Граѓаните активно учествуваат во едукативни настани, Невладини организации и Урбаните заедници.

5.5 Печатење и дистрибуција на едукативни материјали

Преку печатени материјали граѓаните постојано се потсетуваат на проблемот со отпад. Распределени 22 илјади флаери донирани од постапувачот со електронски отпад „ Нула отпад,, од Скопје.

5.6 Емитирање на радио и ТВ емисии на локално ниво

Локалните радио и ТВ станици со емисии во живо се фокусираат на проблемот со решавање на цврстиот отпад со јавувања на граѓаните во живо. Истакнување на важноста за селектирање на отпадот со потенцирање на бенефициите од активностите за подигање на јавна свест ЈКП Комуналец и соработка со Невладин сектор

5.7 Активна ВЕБ страна со сите проекти, новини и информации.

6. ИНВЕСТИЦИИ ДО 2015Г И ПЛАНИРАНИ ИНВЕСТИЦИИ ВО ПРИМАРНА И СЕКУНДАРНА СЕЛКЦИЈА НА ОТПАД во 2016 год.

Општина Прилеп, и ЈКП,, Комуналец,,-Прилеп, од 2008 година го започнаа проектот примарна селекција на отпад. Од 2008 година до сега, во градот, на Јавно прометните површини ,пред станбените блокови, пред институциите , училиштата и градинките

- **Направени се 400 еколошки острови** со поставување на три контејнери за селекција на отпад ,за ПЕТ и амбалажа од пластика која може да се рециклира, за сите видови на хартија и за биоразградлив отпад. Вкупната инвестиција само во делот на примарна селекција на отпад од јавно прометни површини е над **15 милиони денари.**
- Набавени и поставени во домаќинствата се **12 илјади корпи** за отпадоци , во вредност од околу **12. 500.000,00 ден.**
- Јавното комунално претпријатие ,, Комуналец,, за 2016 и дел во 2017 година во зависност од инвестициите планира да набави уште **10 илјади корпи** за примарна селекција во домаќинствата.
- Покрај постоечките две преси годанава е набавена нова преса за балирање на рециклирачки материјали.
- Набавени се нови и половни возила за собирање, транспортирање и депонирање на отпад и за собирање примарната селекција на отпад.
- ЈКП,, Комуналец,, -Прилеп, изработи Проект за секундарна селекција на отпад кој опфаќа изградба на хала и плато со **инвестиција од 12.000.000,00 ден.** и поставување на набавената **Линија за селекција за отпад во вредност од 14.695.500,00 денари** од фирмата Техникс од Хрватска . Ова се долгорочни вложувања кои во целост ќе ја оправдаат инвестицијата , ако знаеме податок дека моментално во Прилеп, само од примарната селекција се собираат од 700 до 800 **тони хартија годишно , 105 до 120 тони пластика, најлон околу 48-50 тони годишно само од Јавно прометните површини.**Ова се податоци само од досегашната

примарна селекција на отпад, но реалните предвидувања со воведувањето на секундарната селекција на отпад се дека овие бројки би се зголемиле **за два и пати и повеќе**.

- Воедно , во тек е постапка за купување на приватно земјиште за изградба на **компостара со Одлука на управниот одбор на ЈКП,, Комуналец,,** . Оваа компостара ќе се гради со сопствени средства во 2016 и 2017 година. Со ова, биоразградливиот отпад ќе се преработува во компост кој е применлив во земјоделието и овоштарството. На истата локација планирано е долгорочно да никнат и повеќе содржини како одгледување на ран зеленчук и цвеќарство, а ќе се користи енергијата од се што неможе да се рециклира. По ова предвидено е да се гради фабрика од помал обем за рециклирање на хартија и фабрика за рециклирање на отпад од градежни материјали , каде предвидуваме да се прават разноразни преработки од овој градежен рециклирачки материјал.
- Планирано е да се изврши мерење на присутен гас во депонијата и во иднина да се отпочне проект за искористување на депонискиот гас со изградба на биогазна централа. Но , ова сето ќе зависи од испитувањата на терен и исплатливоста и оправданоста на ваква био инсталација.
- Вака поставената селекција и преработка на сиот отпад покажува дека процентуално отпадот во Прилеп до 2016 година би се рециклирал **некаде од моменталните 28 % до 40%**. Со воведувањето на сите принципи и системи за примарна и секундарна селекција селектираниот отпад би требало да достигне до 70 %. Остатокот од отпад кој ќе не може да се преработи би се носел во Регионалната депонија, која е предвидена да се гради во Пелагонискиот плански регион. Овој модел за Управување со отпадот е собрани искуства од повеќе Европски држави кои применувале различни модели за Управување со отпад и се покажало дека вака поставениот модел е наједноставен за упарвување за граѓаните, за стопанството, за фирмите Управители со отпад, за општините и така натаму.
- Моментално ЈКП,, Комуналец,, , работи на сопствен проект за изградба на санитарна депонија од помал обем, доколку се случи

да не профункционира Регионална депонија за брзо време. Истата, е со површинско депонирање и со капацитет предвиден за остатокот од нерециклирачки отпад, ако се знае дека годишно во Прилеп вкупниот отпад е околу **30- 31** илјади тони годишно.

6.1 Инвестиции во селекција на отпад(севкупно) :

6.1.1 Raspredelba na kanti za selektiran otpad

6.1.2 Linija za selekcija na otpad i izgradba na hala vo vrednost od **500.000 eur (севкупно со инфраструктура)**

6.1.3 Плато и боксови за kompostirawe na organski otpad vo vrednost od **350.000 eur.**

Ovie investicii }e otpo~nat da se gradat во мај 2016, а ќе продолжат и во 2017 и 2018 год.

Прилеп
26.0.2015 год.

ЈКП,,Комуналец,, – Прилеп”

ДИРЕКТОР

Zlatko Risteski

